

**Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKI FAKULTET OSIJEK**

**PRIRUČNIK
ZA STRUČNU PRAKSU
NA PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKOM FAKULTETU OSIJEK**

Obvezna stručna praksa
za studente preddiplomskog sveučilišnog studija Prehrambena tehnologija

Dobrovoljna stručna praksa
za studente diplomskih sveučilišnih studija
Prehrambena inženjerstvo
Procesno inženjerstvo
Znanost o hrani i nutricionizam

Osijek, 2019.

Priručnik za izvođenje stručne prakse sastavili su:

Prodekan za razvojno stručni rad

-prof. dr. sc. Lidija Jakobek Barron

te članovi Povjerenstva za stručnu praksu:

-izv. prof. dr. sc. Ivana Flanjak

-dr. sc. Marija Stjepanović, poslijedoktorand

-Ivana Ivić, mag. ing., asistent

Pojmovi:

-**mentor** (osoba u poduzeću/instituciji koja nadgleda rad studenta na stručnoj praksi i ocjenjuje studenta)

-**nadzorni nastavnik** (nastavnik na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu koji prati realizaciju stručne prakse u okviru svojih kompetencija te ocjenjuje Dnevnik stručne prakse)

-**Povjerenstvo** (Povjerenstvo za stručnu praksu)

UVOD

Stručna praksa je sastavni dio studijskog programa preddiplomskog sveučilišnog studija Prehrambena tehnologija (treća godina) te je kao takva obavezna za sve studente. Predviđena je nastavnim planom kako bi studenti već za vrijeme studiranja naučili primjenjivati stečena znanja u poslovnom okruženju. Ovakav način rada predstavlja iznimno vrijedno iskustvo tijekom kojega studenti mogu vidjeti kako poslovanje izgleda u stvarnosti.

Stručna praksa traje ukupno 15 radnih dana (120 sati), a obavlja se u punom radnom vremenu u različitim poduzećima ili ustanovama. Iznimno, studenti stručnu praksu mogu obaviti i u znanstveno-istraživačkim organizacijama.

Studenti stručnu praksu obavljaju u vrijeme kada nemaju drugih nastavnih obveza na studiju.

Uvjeti obavljanja stručne prakse propisani su Pravilnikom o stručnoj praksi-

UPUTE ZA OBAVLJANJE STRUČNE PRAKSE

Stručna praksa se može obaviti u:

- poduzećima procesne industrije (prehrambena, kemijska, biotehnoška ili farmaceutska industrija) ili ustanovama koje obavljaju nadzor nad kvalitetom i zdravstvenom ispravnosti prehrambenih proizvoda
- u znanstveno-istraživačkim organizacijama
- u inozemstvu (potrebno je dostaviti plan obavljanja stručne prakse od strane inozemne organizacije)
- studentima koji su prije upisa na Fakultet radili na poslovima iz struke najmanje 6 mjeseci, može se priznati obavljena stručna praksa (potrebno je dostaviti odgovarajuću potvrdu kojom se dokazuje rad na tim poslovima)
- studenti mogu sami predložiti poduzeće ili ustanovu u kojoj bi željeli obavljati stručnu praksu (dostaviti prijedlog termina, adresu i naziv poduzeća/ustanove).

Prijava za obavljanje stručne prakse:

- studenti prijavljuju obavljanje stručne prakse na propisanom obrascu koji je dostupan na web stranici (**Obrazac za prijavu i ocjenu stručne prakse**) koji predaju Povjerenstvu.
- Uz ispunjen Obrazac za prijavu i ocjenu stručne prakse, studenti moraju predati i **Potvrdu firme/ustanove** o prihvaćanju studenta za odrađivanje stručne prakse
- praksu je potrebno prijaviti na vrijeme
- Povjerenstvo dodjeljuje studentu nadzornog nastavnika i izdaje **Uputnicu za obavljanje stručne prakse**.

Za vrijeme stručne prakse:

- student vodi **Dnevnik stručne prakse**
- mentor iz poduzeća/ustanove ovjerava i ocjenjuje Dnevnik stručne prakse
- student pribavlja **Potvrdu o obavljenoj stručnoj praksi u poduzeću ili ustanovi** u kojoj je praksa obavljena (sadrži podatak o razdoblju obavljanja prakse, ocjeni), koja je ovjerena i potpisana od strane mentora).

Po završetku prakse:

- Dnevnik stručne prakse i Potvrdu student predaje nadzornom nastavniku (u roku od 30 dana od dana završetka prakse)
- nadzorni nastavnik potpisuje i ocjenjuje Dnevnik stručne prakse. Potom student dostavlja Povjerenstvu Dnevnik stručne prakse i Potvrdu o obavljenoj stručnoj praksi
- svojim potpisom u studentsku ispravu predsjednik Povjerenstva potvrđuje da je praksa obavljena.

Dnevnik stručne prakse može biti iskorišten i za Završni rad.

Tijekom obavljanja stručne prakse student treba obratiti pozornost na sljedeće:

- Osnovne podatke o poduzeću (asortiman, kapacitet proizvodnje)
- Shematski prikaz i opis tehnološkog postupka proizvodnje, s ukazivanjem na uska grla proizvodnje i prijedlozima za njihovo uklanjanje
- Shematski prikaz i opis strojeva i uređaja u postrojenju
- Opis rada pogonskog laboratorija (najvažnije analize u nadzoru proizvodnje i kakvoće proizvoda, obim i trajanje analiza tijekom proizvodnog procesa)
- Rad istraživačkog (razvojnog) centra (ukoliko postoji)
- Snabdijevanje sirovinama
- Bilance energije i mase
- Ambalažu, unutrašnji transport, skladištenje
- Pripremu tehnološke vode, vode za specijalne namjene
- Rješenje pitanja otpadnih voda i druga ekološka pitanja

Napomene:

Tijekom prikupljanja i prezentiranja svih navedenih podataka, student se obvezno mora konzultirati s odgovornim osobama u poduzeću u kojem obavlja stručnu praksu (neki podaci su tajni i ne smiju se iznositi iz poduzeća).

U slučaju kada više studenata boravi u istom poduzeću, izviješća treba voditi o različitim dijelovima procesa, ili s različitim pogledom na isti proces (tehnološki, ekonomski, ekološki, analitički, zakonski i sl.).

Izviješće stručne prakse može biti napisano i u obliku seminarskog rada. Student može, po vlastitom izboru, dogovoriti s jednim od nastavnika na stručnim predmetima, a po odobrenju Povjerenstva, temu seminarskog rada.

UPUTE STUDENTIMA ZA PISANJE DNEVNIKA STRUČNE PRAKSE

Dnevnik stručne prakse daje pregled aktivnosti studenta tijekom boravka u određenom poduzeću (instituciji) i predstavlja inženjersko viđenje procesa. U bilješkama student:

- opisuje slijed svojih aktivnosti,
- opisuje postrojenje (pogon),
- tehnološke procese,
- laboratorijske analize,
- navodi asortiman proizvodnje određenog poduzeća,
- iznosi svoja zapažanja, komentare, zaključke i sl.

Dnevnik stručne prakse se piše na hrvatskom jeziku na predlošku koji je javno objavljen na web stranici Fakulteta. Ne postoji ograničenje broja stranica koje Dnevnik stručne prakse treba sadržavati.

Dnevnik stručne prakse bi trebao sadržavati sljedeće cjeline:

- Opis poduzeća (institucije), zadaća i aktivnosti

- Opis asortimana proizvodnje poduzeća, opis aktivnosti istraživačke institucije u kojoj se praksa obavlja;
- Blok sheme tehnoloških procesa;
- Opis pojedinačnih tehnoloških operacija u okviru procesa
- Opis određenih laboratorijskih analiza u pogonskom laboratoriju, laboratorijima razvojno istraživačkog centra i sl.
- Studentova zapažanja u tehnološkom procesu, kao što su moguća uska grla i mogućnosti njihova uklanjanja;
- Završni komentar (zaključak) nakon obavljene stručne prakse iz kojega je vidljivo da je tijekom studija i stručne prakse student stekao kompetencije dovoljne za inženjerski sud o procesu.

Napomene:

- Dnevnik može poslužiti kao **završni rad ili seminarski rad**. U tom slučaju, Dnevnik stručne prakse piše se prema uputama za stručnu praksu na odgovarajućem predlošku, a tekst Dnevnika može se upotrijebiti za pisanje završnog ili seminarskog rada (koji se pišu prema pravilima pisanja završnog/seminarskog rada).
- Ukoliko više studenata istovremeno obavlja stručnu praksu u istom poduzeću, svaki od njih odabire određeni tehnološki proces ili neke od analiza u institutima, razvojnim centrima i sl. tako da studenti ne mogu imati identične Dnevnik stručne prakse.
- Ukoliko se neki podaci preuzmu s internet stranica poduzeća, potrebno je tekst preraditi, a ne ga kopirati u izvornom obliku

STRUČNA PRAKSA U INOZEMSTVU ZA STUDENTE PREDDIPLOMSKIH STUDIJA

Studenti mogu stručnu praksu odraditi i u inozemstvu preko različitih programa ([ERASMUS](#), [CEEPUS](#), [IAESTE](#)).

Upute studentima:

- studenti sve informacije mogu dobiti od koordinatora navedenih organizacija
- u slučaju obavljanja stručne prakse u inozemstvu, studenti se prijavljuju Predsjednici Povjerenstva za stručnu praksu
- za prijavu stručne prakse te obavljanje prakse, vrijede ista pravila kao i za prakse koje se obavljaju u Hrvatskoj, samo što se Uputnica za stručnu praksu izdaje na engleskom jeziku
- za pisanje Dnevnika vrijede ista pravila, osim što se Dnevnik treba pisati na engleskom jeziku,
- nakon obavljene prakse, poslodavac treba potpisati **Potvrdu o obavljenoj praksi** (dostupna je Potvrda na engleskom jeziku)
- Potvrdu dostaviti Predsjednici Povjerenstva za stručnu praksu

DOBROVOLJNA STRUČNA PRAKSA ZA STUDENTE DIPLOMSKIH STUDIJA

Za student diplomskih studija stručna praksa/specijalizacija je dobrovoljna i studenti je mogu obaviti na nekoliko načina:

1. prijavom na program Inicijativa privatnog sektora za mlade koji nude stručne prakse na području cijele Republike Hrvatske (program Hrvatske udruge poslodavaca (HUP))
2. prijavom za stručne prakse/specijalizacije koje su organizirane isključivo za studente Prehrambeno-tehnološkog fakulteta posredstvom HUP-a Osijek (regija Slavonije)
3. prijavom za stručne prakse objavljene na web stranicama PTFOS-a (ponuda praksi/specijalizacija firmi izvan organizacije HUP-a)
4. obavljanjem stručne prakse/specijalizacije u bilo kojem poduzeću koju studenti sami pronađu

1. Studenti koji se prijavljuju preko programa Inicijativa privatnog sektora za mlade

Upute studentima:

- studenti prijavljuju praksu Predsjednici Povjerenstva za stručnu praksu
- Fakultet prijavljuje studente u program Inicijativa za mlade (<http://inicijativazamlade.hup.hr/>)
- studenti dobiju pristup stranici Inicijativa privatnog sektora za mlade na kojoj se mogu ulogirati te vidjeti oglase za prakse
- prijaviti se na oglase (poslodavac odabire studenta kojeg će prihvatiti za praksu)
- nakon obavljene prakse, poslodavac treba potpisati **Potvrdu o obavljenoj praksi**
- Potvrdu dostaviti Predsjednici Povjerenstva za stručnu praksu

2. Studenti koji se prijavljuju za stručne prakse/specijalizacije koje su organizirane isključivo za studente Prehrambeno-tehnološkog fakulteta posredstvom HUP-a Osijek (regija Slavonije)

Upute studentima:

- jednom godišnje na web stranici fakulteta objavljuje se lista poduzeća u kojima studenti PTFOS-a mogu obaviti dobrovoljnu stručnu praksu.
  - studenti se prijavljuju Predsjednici Povjerenstva za stručnu praksu s mjestom i imenom firme u kojoj žele obavljati praksu
  - nakon prijave PTFOS-u, studenti odrađuju praksu
  - nakon obavljene prakse, poslodavac treba potpisati **Potvrdu o obavljenoj praksi**
  - Potvrdu dostaviti Predsjednici Povjerenstva za stručnu praksu
- (VAŽNA NAPOMENA – STUDENTI NE KONTAKTIRAJU FIRME SAMI)**

3. Studenti koji se prijavljuju za stručne prakse/specijalizacije u firmama izvan organizacije HUP-a

Upute studentima:

- Fakultet daje oglas o poslodavcima ili njihovim web stranicama koje nude stručnu praksu
- studenti se trebaju prijaviti Predsjednici Povjerenstva za stručnu praksu
- studenti dobiju informaciju (kome se obratiti za praksu, u kojem razdoblju obavljaju praksu i sl.)
- studenti se jave u firmu te odrađuju praksu (često firma odabire studente)
- nakon obavljene prakse, poslodavac treba potpisati **Potvrdu o obavljenoj praksi**
- Potvrdu dostaviti Predsjednici Povjerenstva za stručnu praksu

4. Praksa koju studenti sami pronađu

Upute studentima:

- prijaviti se Predsjednici Povjerenstva za stručnu praksu
- nakon obavljene prakse, poslodavac treba potpisati **Potvrdu o obavljenoj praksi**
- Potvrdu dostaviti Predsjednici Povjerenstva za stručnu praksu

Odrađena dobrovoljna stručna praksa upisat će se u dopunsku ispravu uz diplomu. Dobro je pripremiti životopis i motivacijsko pismo te ih predati poslodavcu prilikom prijave.

DOBROVOLJNA STRUČNA PRAKSA U INOZEMSTVU ZA STUDENTE DIPLOMSKIH STUDIJA

Studenti mogu stručnu praksu odraditi i u inozemstvu preko različitih programa ([ERASMUS](#), [CEEPUS](#), [IAESTE](#)).

Upute studentima:

- studenti sve informacije mogu dobiti od koordinatora navedenih organizacija
- u slučaju obavljanja stručne prakse u inozemstvu, studenti se prijavljuju Predsjednici Povjerenstva za stručnu praksu
- nakon obavljene prakse, poslodavac treba potpisati **Potvrdu o obavljenoj praksi** (dostupna je Potvrda na engleskom jeziku)
- Potvrdu dostaviti Predsjednici Povjerenstva za stručnu praksu

Odrađena dobrovoljna stručna praksa upisat će se u dopunsku ispravu uz diplomu.

VIŠE INFORMACIJA

Za više informacija obratiti se:

Povjerenstvu za stručnu praksu

-[izv. prof. dr. sc. Ivana Flanjak](#)

-[dr. sc. Marija Stjepanović, poslijedoktorand](#)

-[Ivana Ivić, mag. ing., asistent](#)